

Οι έννοιες πολιτισμός και παιδεία, ιδιαίτερα με την κοινωνιολογική τους προσέγγιση, είναι στενά δεμένες μεταξύ τους. Η μία προϋποθέτει την άλλη, η μία οδηγεί και προσδιορίζει την άλλη. Βρισκόμαστε ακριβώς σε έναν χώρο πολιτισμού και παιδείας. Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, βραβευμένο από το Συμβούλιο της Ευρώπης, το έτος 2005, μέσω της μόνιμης έκθεσής του, αλλά και ποικίλων πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δράσεων, στοχεύει στην παρουσίαση επιμέρους όψεων της ζωής κατά τη βυζαντινή και μεταβυζαντινή περίοδο (καθημερινότητα, θρησκεία, ιδεολογία, τέχνη, κοινωνία, οικονομία). Παράλληλα δίδεται έμφαση στην ιστορία, την τέχνη και τον πολιτισμό του μακεδονικού χώρου και της Θεσσαλονίκης, του σημαντικότερου πολιτικού, οικονομικού, πνευματικού και καλλιτεχνικού κέντρου μετά την Κωνσταντινούπολη, με ευρύτερη ακτινοβολία, ιδιαίτερα στο σλαβικό κόσμο.

Το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού συμμετέχοντας στους φετινούς εορτασμούς για τα εκατό χρόνια από την απελευθέρωση της Θεσσαλονίκης συμπεριέλαβε στις δράσεις του τη συνεργασία με το Α.Π.Θ. και Συλλέκτες της πόλης παρέχοντας την επιστημονική και τεχνική του υποστήριξη για τη δημιουργία μιας διαδραστικής έκθεσης – ανασύνθεσης του μωσαϊκού της ιστορίας της βυζαντινής, μετά – βυζαντινής Θεσσαλονίκης στην πορεία ενσωμάτωσης στο νεοελληνικό κράτος, μέσα από διαφορετικές προσωπικές ματιές, συμπληρώνοντας και συνεχίζοντας χρονολογικά το μουσειολογικό σκεπτικό της μόνιμης έκθεσης του Μουσείου.

Τα αντικείμενα της περιοδικής αυτής έκθεσης αποτελούν μέρος από τις συλλογές δεκαπέντε Θεσσαλονικέων συλλεκτών και του εκδοτικού συγκροτήματος «Μακεδονία» και χρονολογούνται από τις αρχές του 15ου έως και τον 20ο αι. Νομίσματα, χαρακτηριστικά, χάρτες, ομόλογα, μετοχές, ξυλογραφίες, εφημερίδες, επιστολικά δελτάρια, οικογενειακά κειμήλια, γραμματόσημα και φωτογραφίες, στολές και τμήματα οπλισμού, αντικείμενα καθημερινής χρήσης είναι κατά κύριο λόγο τα εκθέματα, σημαντικό τμήμα των οποίων παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο κοινό της πόλης, αποτελώντας τεκμήρια που φωτίζουν πολλές φορές άγνωστες πτυχές της ιστορίας της.

Για το αποτέλεσμα που θα δείτε σε λίγο υπήρξε η αγαστή συνεργασία ενός μεγάλου αριθμού συντελεστών, που όλοι μαζί συνέβαλαν, παρά τις όποιες δυσκολίες,

στην υλοποίηση της έκθεσης. Το Μουσείο υπό το συντονισμό και τη γενική επιμέλεια της ομιλούσας, μέσω ειδικής ομάδας εργασίας, παρείχε εκτός από το χώρο και το έμπυχο δυναμικό του, μέρος της υλικοτεχνικής υποδομής, ηλεκτρολογικό και άλλο τεχνικό εξοπλισμό, τη συντήρηση εκθεμάτων και τη μέριμνα για την ασφαλή έκθεση των αντικειμένων, αλλά και θα συνεχίσει να παρέχει τις υπηρεσίες του για τη φύλαξη, την ασφάλεια των εκθεμάτων, τη διατήρηση των απαιτούμενων κλιματολογικών συνθηκών, την προβολή και ανάδειξη της συνολικής δράσης, η οποία θα πλαισιωθεί και από παράλληλες εκδηλώσεις και ειδικά σχεδιασμένα εκπαιδευτικά προγράμματα σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο.

Ανάλογες συνεργασίες, όπως η παραπάνω, δύο δημόσιων φορέων παιδείας και πολιτισμού, του Πανεπιστημίου και του Μουσείου, συστεγαζόμενων πλέον σ' ένα κοινό Υπουργείο, με την ιδιωτική πρωτοβουλία, όπως αντικατοπτρίζεται στην προσπάθεια των συλλεκτών, ανθρώπων της πόλης που αγαπούν την έρευνα και τη συλλογή πολιτισμικών τεκμηρίων, είναι το ζητούμενο πλέον στις δύσκολες μέρες που βιώνουμε με στόχο την ανάδειξη και προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, βοηθώντας παράλληλα και στην ένταξη του Μουσείου, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, στον κοινωνικό ιστό της πόλης.

Οφείλουμε να ευχαριστήσουμε όλους και δημοσίως, τα ονόματά τους για να μην σας κουράσω αναγράφονται στο χώρο της έκθεσης, και ιδιαίτερα τον κ. Πρύτανη, καθηγητή Ιωάννη Μυλόπουλο, την καθηγήτρια Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Γεωγραφίας Ελεονώρα Σκουτέρη - Διδασκάλου, τον καθηγητή και συλλέκτη κ. Αλέξανδρο Γαρύφαλλο και στο πρόσωπό του όλους του συλλέκτες, τον αρχιτέκτονα – Μουσειολόγο Γιώργο Παυλίδη, την ιστορικό – μουσειολόγο Περσεφόνη Καραμπάτη και τους συνεργάτες τους από την πλευρά του Α.Π.Θ., καθώς και το προσωπικό του Μουσείου, τους φύλακες, τους ηλεκτρολόγους και τους μηχανικούς, τους αρχαιολόγους και τους συντηρητές, τους καλλιτέχνες της σημερινής βραδιάς, τον κ. Υπουργό και την κ. Γενική Γραμματέα για τη χαρά που μας έδωσαν να βρίσκονται απόψε κοντά μας, τους συναδέλφους και όλους εσάς για την αποδοχή της πρόσκλησής μας.